

TATJANA MUŠNJAK

Hrvatski državni arhiv
Marulićev trg 21
Zagreb

BIOBIBLIOGRAFSKI PRILOG O TATJANI PUŠKADIJA-RIBKIN

UDK 929 Puškadija-Ribkin, T.(01)
930.253:7.025.4(497.5)

Stručni rad

Tatjana Puškadija-Ribkin bila je voditeljica Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju Hrvatskog državnog arhiva od 1954. do 1985. godine. Njezin je stručni interes bio usmjeren na konzerviranje, restauriranje i zaštitu arhivskoga gradiva, a nakon odlaska u mirovinu bavi se i znanstveno-istraživačkim radom na područjima koja nisu vezana za konzerviranje i restauriranje. U radu se donosi životopis i bibliografija Tatjane Puškadija-Ribkin.

Ključne riječi: biografija, bibliografija, Tatjana Puškadija-Ribkin, konzerviranje, restauriranje, Hrvatski državni arhiv

Životopis

Tatjana Puškadija-Ribkin rođena je u Zagrebu 23. siječnja 1929. Realnu gimnaziju završila je 1947. u Banjoj Luci, a 1953. diplomirala je na Kemijsko-tehnološkom odsjeku Tehničkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Zaposlila se 11. studenoga 1954. na mjestu konzervatora u Hrvatskom državnom arhivu, tada Državnom arhivu Hrvatske. Taj se datum drži početkom rada na konzerviranju i restauriranju arhivskoga gradiva u suvremenom smislu, ne samo u Hrvatskom državnom arhivu, već u cijeloj arhivskoj službi u Hrvatskoj.

Tadašnji direktor Hrvatskoga državnog arhiva, dr. Josip Matasović, arhivisti dr. Josip Buturac i Stjepan Bačić, a posebno direktor Arhiva JAZU dr. Vladimir Mošin, uveli su je u arhivističku struku i od njih je stekla prve spoznaje o značaju i vrijednosti arhivskoga gradiva.

U razdoblju 1955–1957. pohađala je neka predavanja na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, grupa povijest i povijest umjetnosti, a 1956–1957. paleografsko-arhivistički tečaj koji je organizirao Historijski institut JAZU u Zagrebu, što joj je pomoglo u boljem upoznavanju i ocjenjivanju kulturno-povijesne vrijednosti i značenja dokumenata koji su dolazili na restauriranje.

Godine 1956. položila je stručni ispit za zvanje konzervatora radnjom *Uzroci oštećivanja i restauriranje arhivske građe.*

Kao stipendistica UNESCO-a, od 1. siječnja do 30. lipnja 1967. prošla je stručno usavršavanje u restauratorskim laboratorijima različitih ustanova u Engleskoj, Francuskoj, Italiji, Čehoslovačkoj te Poljskoj. Obišla je restauratorske laboratorije, fotolaboratorije, knjigovežnice, spremišta i čitaonice u ukupno četrdeset tri ustanove, od kojih se navode samo one najznačajnije: British Museum, Public Record Office i India Office Library and Records u Londonu, Bodleian Library u Oxfordu; Archives Nationales, Bibliotheque Nationale i Centre de recherches sur la conservation des documents graphiques u Parizu; Istituto di patologia del Libro i Gabinetto nazionale delle stampe u Rimu, Biblioteca nazionale centrale i Archivio di stato u Firenzi; Biblioteca apostolica u Vatikanu; Statni knihovna i Statni ustredni archiv u Pragu; Sveučilišna knjižnica u Bratislavi; Archivum Glówni Akt Dawnych, Archivum dokumentacji mechanicznej, Pracownie konserwacji zabytkow, Institut przemyslu organicznego u Varšavi.

Tijekom svoga rada nazočila je brojnim međunarodnim savjetovanjima i konferencijama. Godine 1969. bila je delegat tadašnje SFRJ na XI. međunarodnoj konferenciji Okruglog stola arhiva u Bukureštu koja se između ostaloga bavila i restauracijom arhivskih dokumenta. Sudjelovala je u radu 2. međunarodnog sastanka restauratora u Beču i Budimpešti 1971. u okviru kojega je bio organiziran obilazak većeg broja restauratorskih laboratorija i radionica, a 1973. nazočila je 5. archivtechnische Woche u Münchenu. Prigodom održavanja 5. trijenalnog savjetovanja ICOM-a¹ o zaštiti pokretnih spomenika kulture u Zagrebu 1978., organizirala je posjet za četrdesetak inozemnih sudionika toga Savjetovanja Središnjem laboratoriju za konzervaciju i restauraciju Hrvatskoga državnog arhiva. Na ovom je Savjetovanju sudjelovala i s izlaganjem *Use of polyethylene as a protective coating* koje je priredila u suradnji s Verom Dadić, tadašnjom voditeljicom Odjela za zaštitu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Godine 1979. prisustvovala je 4. međunarodnom sastanku restauratora IADA² u Göttingenu i Bückeburgu (Njemačka).

Na Petoj skupštini Saveza društava arhivista Jugoslavije 1964. u Splitu sudjelovala je s izlaganjem *Osvrt na aktualna pitanja konzerviranja i restauriranja arhivske građe*. Na Sedmom kongresu arhivskih radnika Jugoslavije 1972. godine u Sarajevu govorila je o *Problemima konzervacije i restauracije arhivskih dokumenta*.

Od 1973. do 1979. bila je predsjednica Komisije za konzervaciju i restauraciju Saveza društava arhivskih radnika Jugoslavije (SDARJ).³ Na Poslijediplomskom studiju pomoćnih povijesnih znanosti pri Filozofskom fakultetu u Zadru predavala je 1971–1973. Zaštitu arhivskoga gradiva, a početkom 1970-ih neko je vrijeme bila predavač i ispitivač istoga predmeta u Centru za studij bibliotekarstva, dokumentacije i informacijskih znanosti pri Referalnom centru Sveučilišta u Zagrebu. Za svoj dugogodišnji rad i doprinos na području preventivne zaštite i restauriranja arhivskoga gradiva dobila je 1981. godine od Arhivskoga savjeta Hrvatske zvanje arhivskoga savjetnika. To je jedino više stručno zvanje koje joj je bilo službeno potvrđeno od nadležnoga stručnog tijela. Naime, u konzervatorsko-restauratorskoj struci napredovanja u viša stručna zvanja nisu bila riješena do donošenja *Pravilnika o*

¹ ICOM (The International Council of Museums) – Međunarodno muzejsko vijeće

² IADA (Internationale Arbeitsgemeinschaft der Archiv-, Bibliotheks- und Graphikrestauratoren) – Međunarodno udruženje arhivskih, knjižničnih i grafičkih restauratora

³ Čučnik-Majcen, N. *Organizacija, zgodovina in razvoj centrov za prezervacijo in konzervacijo*. // Sodobni arhivi 16(1994), str. 10–17.

stručnim zvanjima u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti te o uvjetima i načinu njihova stjecanja 2003. godine (NN, br. 56).⁴

Cijeli je svoj radni vijek Tatjana Puškadija-Ribkin bila voditeljica Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju Hrvatskoga državnog arhiva, koji je već prigodom utemeljenja planiran kao središnji laboratorij za restauriranje arhivskoga gradiva na području Republike Hrvatske. Kako Hrvatski državni arhiv u trenutku njezina upošljavanja nije imao odgovarajući prostor, opremu, a niti pomoćni materijal za restauriranje, dopušteno joj je na temelju dogovora s JAZU-om da se služi prostorom njihovoga Laboratorija, koji je utemeljen u srpnju 1953. godine pri Historijskom institutu JAZU. U prostoru Laboratorija za restauraciju Historijskog instituta JAZU radila je do 1. listopada 1964., kad je za Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju Hrvatskoga državnog arhiva uređen prostor u Visokoj ulici 15.⁵

Već je 1955. Tatjana Puškadija-Ribkin na poticaj JAZU-a pristupila izradi hrvatskoga stroja za restauriranje metodom laminacije, zajedno s ocem Vitalijem Ribkinom, diplomiranim inženjerom strojarstva, i N. Pavlovićem. Stroj se pojavio pod patentiranim nazivom "Impregnator",⁶ jer se tijekom postupka termoplastična folija dijelom upija u dokument (impregnira ga), a dijelom se zadržava na površini (laminira ga). Prvi je laminator izrađen za Laboratorij za restauraciju Historijskog instituta JAZU i imao je grijaće ploče dimenzija 500x500 mm, što se pokazalo nedostatnim za veće formate, pa se površina grijaćih ploča do 1963. povećala do dimenzija 800x1100 mm. Laminatore je do 1991. izrađivalo poduzeće "Strojotehna" iz Zagreba, ne samo za potrebe restauratorskih radionica u arhivima, knjižnicama i muzejima svih republika bivše SFRJ, već i za druge države, od Italije, Mađarske, Poljske, SSSR-a, Rumunjske, Čehoslovačke, Njemačke i Rumunjske do Pakistana, Indije i Mongolije.⁷ Nakon raspada poduzeća "Strojotehna" početkom 1990-ih, grupa ljudi koja je radila na proizvodnji laminatora nastavila je posao i danas još uvijek izvozi laminatore za inozemno tržište. Prigodom odabira termoplastične folije za laminaciju, Tatjana Puškadija-Ribkin se na temelju iscrpnoga proučavanja iskustava i rezultata koje su imale kolege u inozemstvu odlučila za polietilensku foliju. Napisala je zajedno s ing. Verom Dadić dva rada na ovu temu koja su publicirana u *Restauratoru* (Copenhagen, 1970) i *Zborniku radova s Trijenalnog sastanka ICOM-ova Komiteta za konzervaciju* (Zagreb, 1978). Rad pod nazivom *Techniques of Delaminating Polyethylene Laminates*, objavljen u *Restauratoru*, važan je zbog podastiranja dokaza o reverzibilnosti postupka laminacije s polietilenskom folijom koju su neki konzervatori u inozemstvu osporavali zbog navodne ireverzibilnosti. Tatjana Puškadija-Ribkin je iz metode laminacije s polietilenom razradila metodu parcijalne

⁴ Do donošenja ovoga Pravilnika pojedine ustanove koje su se bavile konzervatorsko-restauratorskom djelatnošću priznavale su kroz plaću viša zvanja djelatnicima koji su se posebno isticali svojim doprinosom, ali nisu imale zakonsku mogućnost za promicanje konzervatora-restauratora u viša stručna zvanja.

⁵ Mušnjak, T. *Četrdeset godina konzervacije i restauracije u Hrvatskom državnom arhivu*. // Arhivski vjesnik 38(1995), str. 197-215.

⁶ Prvi stroj za restauriranje metodom laminacije u današnjem smislu riječi konstruirao je i pod nazivom laminator patentirao W. J. Barrow oko 1939. Širenjem ove metode restauriranja po svijetu izrađivani su strojevi drugačije konstrukcije i oblika, koji su služili istoj namjeni. Kako se radilo o patentiranom nazivu, laminator hrvatske proizvodnje koji se razlikovao od Barrowljeva patentiran je pod nazivom "Impregnator". U konzervatorsko-restauratorskoj terminologiji danas se rabi samo naziv laminator.

⁷ Ribkin-Puškadija, T. *Restauriranje dokumenata laminacijom*. // Arhivski vjesnik 10(1967), str. 153-166.

strojne laminacije, koja je bila rješenje za restauriranje gradiva pisanog vodotopljivim pigmentima, istodobno izbjegavajući da se cijela površina dokumenta pokrije polietilenskom folijom. Danas se polietilenska folija više ne rabi u restauriranju dokumenata na papiru. Zamijenile su je druge folije i termoplastična ljepila nanosena na japanski papir kao nositelja, a polietilen je ostao zabilježen u povijesti restauracije kao jedna od mogućnosti za koju je Tatjana Puškadija-Ribkin dokazala da nije štetna i da je reverzibilna. Polietilen je danas jedna od standardima propisanih folija koja se rabi u zaštiti – za izradu zaštitne ambalaže za pisanu baštinu te za zaštitu metodom enkapsulacije.

Do 1958. Tatjana Puškadija-Ribkin vrijeme je provela u upoznavanju stručne literature, rješavanju nekih problema restauriranja te restauriranju gradiva koje je u Laboratorij JAZU dolazilo iz drugih institucija. Vrlo je malo radila na restauriranju gradiva Hrvatskoga državnog arhiva. Razlog je dijelom bio u tome što nisu postojali popisi oštećenoga gradiva. Tek se sredinom 1958. na njezinu inicijativu započelo sa sustavnim pregledavanjem gradiva i izradbom prioriternih lista restauriranja, što je provela u suradnji s arhivistima.

Godine 1975. ponovno je organizirala preseljenje Središnjeg laboratorija na novu lokaciju na Savskoj cesti 131. Tek je preseljenjem Središnjeg laboratorija u vlastiti prostor Tatjana Puškadija-Ribkin pružena mogućnost da zaposli nove suradnike i započne njihovu obuku te da primijeni znanja koja je stekla boraveći u restauratorskim laboratorijima europskih zemalja. Već je 1970. u okviru Laboratorija organizirala i knjigovežnicu, jer se restauriranje starih uveza i uvez starih knjiga nisu mogli dobiti, a niti očekivati od suvremenih knjigoveža koji su se bavili modernim uvezima.

Educiranju novih konzervatorsko-restauratorskih kadrova Tatjana Puškadija-Ribkin posvećivala je iznimnu pozornost, a obavljala ga je sa sustavnošću i ozbiljnošću velikog stručnjaka, koji voli i cijeni posao koji radi. Ljubav prema arhivskomu gradivu i kulturnoj baštini općenito, uspješno je prenosila i na svoje suradnike. Veliku je pažnju poklanjala stručnoj i znanstvenoj literaturi s područja konzerviranja i restauriranja arhivskoga gradiva. Kako u to vrijeme, kao i danas, nisu postojale škole za educiranje konzervatora i restauratora specijaliziranih za baštinu na papiru, a stručne literature na hrvatskom jeziku takoreći nije ni bilo, pripremila je prije trideset godina priručnik Čuvanje, zaštita i restauriranje arhivskih dokumenata i knjiga, koji zbog nedostatka sredstava jednog od sufinancijera, SDARJ-a, nije objavljen.

Tijekom svoga dugogodišnjeg rada Tatjana Puškadija-Ribkin izradila je brojne studije o zaštiti arhivskoga gradiva za potrebe stručnih tijela Hrvatskoga državnog arhiva te različitih imatelja/vlasnika arhivskoga gradiva. Poseban je doprinos dala u razvoju konzerviranja i restauriranja pisane baštine kao na znanosti utemeljenoj djelatnosti.

Bibliografija

Bibliografija je nastala na temelju popisa koji je načinila Tatjana Puškadija-Ribkin. Sadržava sedamdesetak bibliografskih jedinica (izvornih znanstvenih radova, prethodnih priopćenja, preglednih članaka, stručnih radova, prikaza, vijesti, izvještaja) koje su poredane kronološki. Navedeni su samo objavljeni radovi. Unutar pojedinih godina radovi su razvrstani po časopisima koji su poredani abecednim redom, a

unutar pojedinih časopisa navedeni su također po abecedi. Ime je autorice izostavljeno, osim u slučajevima kad su radovi nastali u suautorstvu. Kategorizacija rada istaknuta je u svim slučajevima kad je bila navedena.

U bibliografiji nije spomenut jedan njezin važan doprinos koji ipak treba istaknuti s obzirom na značajan trud uložen u istraživanje. Radi se o drugom, prerađenom i dopunjenom izdanju knjige J. Kačakija, *Ruske izbeglice u Kraljevini SHS/Jugoslaviji. Bibliografija radova 1920-1944. Pokušaj rekonstrukcije*, koja je objavljena u Beogradu 2003. Tatjana Puškadija-Ribkin surađivala je u nastanku knjige dopunama podataka o periodici i muzikalijama, ilustracijama i signaturama iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice iz Zagreba, što autor posebno ističe na početku knjige.

Bibliografija radova Tatjane Puškadija-Ribkin nastalih nakon 1991. objavljuje se u ABHB-u⁸ u Nizozemskoj. U ovoj se bibliografiji citiraju samo radovi koji se odnose na povijest knjige i knjižnica od Guttembergova vremena do današnjih dana. Projekt je pokrenula IFLA,⁹ a poslove pripreme obavlja Nacionalna knjižnica Nizozemske.

Iz popisa radova Tatjane Puškadija-Ribkin jasno se razabiru dva područja njezina zanimanja: konzerviranje, restauriranje i zaštita arhivskoga gradiva do umirovljenja te manje poznati i nepoznati podatci o životu i radu knjigoveža, knjižara i tiskara u Zagrebu nakon odlaska u mirovinu, što se nadovezalo na njezin prethodni rad na restauriranju. Radovi napisani do odlaska u mirovinu nisu imali za temu samo konzerviranje i restauriranje arhivskoga gradiva. Dio je radova bio posvećen uzrocima oštećenja, preventivnoj zaštiti arhivskoga gradiva i organizaciji konzervatorsko-restauratorske službe. Tražeći pak podatke o knjigovežama, knjižarima i tiskarama u arhivskom gradivu, nailazila je i na neke druge zanimljive podatke iz drugih područja, pretežno vezanih uz proizvodnju i čuvanje knjiga. Kao rezultat takvih istraživanja nastali su stručni i znanstveni radovi različita opsega. Tatjana Puškadija-Ribkin još je aktivna i od nje možemo očekivati vrijedne priloge u budućnosti. Njezina temeljna naobrazba na području prirodnih znanosti imala je, usudujem se reći, utjecaja u formiranju sjajnog i upornog istraživača.

Bibliografija

1957.

- Dana Čučković: Čuvanje i zaštita knjiga u knjižnicama. "Kultura" Zagreb, 1956. 8° 65 str. : [prikaz] // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 4,1/4(1955/1957), str. 119–120.

1959.

- Alfons Gspan: Konserviranje in restavriranje bibliotečnega in arhivskega gradiva. Ljubljana 1958., 52 str. (Skripta) : /V. Hršak, T. Ribkin : [prikaz]. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 5,1/4(1958/1959), str. 93–94.

⁸ Annual Bibliography of the History of Printed Book and Libraries. Izdavač: Kluwer Academic Publishers. Hague.

⁹ The International Federation of Library Associations and Institutions – Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova

- Restauriranje dva četveroevanđelja iz Cetinja : /Hršak, V.; T. Ribkin/. // Zbornik Historijskog instituta Jugoslavenske akademije vol. 2(1959), str. 167–172.

1960.

- Ultravioletna fotografija u službi arhivista i restauratora. // Arhivski vjesnik 3(1960), str. 429–436.
- Vlaga u arhivskim spremištima. // Arhivski vjesnik 3(1960), str. 279–288.

1962.

- Djelatnost konzervatorsko-restauratorskog odjeljenja Državnog arhiva Hrvatske. // Arhivist 12,1(1962), str. 250–253.
- Čišćenje, dezinfekcija i dezinskcija arhivske građe i spremišta. // Arhivski vjesnik 4/5(1961/1962), str. 373–396.
- Metodičeskoje posobie po režimu hranenija dokumental'nyh materialov rukopisej i knjig, Leningrad 1960., 41 str. Sa slikama i priložima. Izdanje AN SSSR – Laboratorija za konzerviranje i restauriranje dokumenata : [prikaz] // Arhivski vjesnik 4/5(1962), str. 407–409.

1963.

- Neizvestnyj pamjatnik knižnogo iskusstva. Moskva-Lenjingrad 1963, 96 str. Izdanje AN SSSR Laboratorij za konzerviranje i restauriranje dokumenata : [prikaz] // Arhivski vjesnik 6(1963), str. 296–297.
- Novye metody restavracii i konservacii dokumentov i knjig. Zbornik radova za 1958 god. Laboratorija za konzerviranje i restauriranje dokumenata Akademije nauka SSSR. Moskva-Lenjingrad 1960. 173 str. : [prikaz] // Arhivski vjesnik 6(1963), str. 291–294.
- O sohranenii bumagi, proizvedenij pečati i rukopisa. Zbornik radova. Izdanje Javne biblioteke im. M. E. Saltykova-Ščedrina. Lenjingrad 1963 : [prikaz] // Arhivski vjesnik 6(1963), str. 297–302.
- Voprosy konservacii i restavracii bumagi i pergamena. Zbornik radova Laboratorija za konzerviranje i restauriranje dokumenata AN SSSR. Moskva-Lenjingrad, 1962, 115 str. : [prikaz] // Arhivski vjesnik 6(1963), str. 294–296.
- Zaštita arhivske građe od štetnog djelovanja sunčanog svjetla. // Arhivski vjesnik 6(1963), str. 268–276.

1965.

- Osvrt na aktuelna pitanja konzerviranja i restauriranja arhivske građe. // Arhivist

15,1/2(1965), str. 49–54.

1966.

- Zvučni dokumenti – čuvanje i zaštita. // Arhivski vjesnik 9(1966), str. 239–255.

1967.

- A. Kuzin, Tehničke arhive, Moskva 1956, 252 str. : [prikaz] // Arhivski vjesnik 10(1967), str. 257.
- Restauriranje dokumenata laminacijom – s posebnim osvrtom na laminator (impregurator) jugoslavenske proizvodnje. // Arhivski vjesnik 10(1967), str. 153–166.

1969.

- E. Califano, Recuperation et restauration du patrimoine des archives italiennes detruites par les inondations du 4 novembre 1966, Ministero dell' Interno, Direzione generale degli archivi di stato, Centro di Fotoriproduzione legatoria e restauro, Roma. 55 str. : [prikaz]. // Arhivist 19,2(1969), str. 61–63.
- Međunarodna konferencija "Okruglog stola arhiva" u Bukureštu : /S. Vilfan, T. Ribkin : [izvještaj]. // Arhivist 19,2(1969), str. 47–53.
- Restauriranje arhivske građe iz Državnog arhiva u Firenci u Arhivu Hrvatske u Zagrebu. // Arhivski vjesnik 11/12(1968/1969), str. 321–324.

1970.

- Techniques of delaminating polyethylene laminates : /V. Dadić, T. Ribkin. // Restaurator vol.1,3(1970), str. 141–148.

1971.

- Françoise Flieder, La conservation des documents graphiques: recherches expérimentales. Centre International d'Études pour la Conservation des Biens Culturels et Comité de l'ICOM pour les Laboratoires de Musées. Éditions Eyrolles, Paris, 1969, 288 str. : [prikaz]. // Arhivist 21,1/2(1971), str. 112–113.
- Restaurator. Međunarodni časopis za konzervaciju bibliotečkog i arhivskog materijala. Vol. 1, 1969, No. 1, 2; Vol. 1, 1970, No. 3. Restaurator Press, Kopenhagen : [prikaz]. // Arhivist 21,1/2(1971), str. 108–112.
- Drugi internacionalni sastanak restauratora. (2. Internationaler graphischer Restauratorentag 1971) Beč - Budimpešta, 6.–11. rujna 1971 [vijest]. // Arhivski vjesnik 14(1971), str. 312–319.
- Organizacija rada na konzervaciji i restauraciji dokumenata i knjiga u Jugoslaviji :

[bilješka]. // Informatologia Yugoslavica 3,1/4(1971), str. 23–36.

1972.

- Problemi konzervacije i restauracije arhivskih dokumenata i knjiga. // Arhivist 22,1/2(1972), str. 128–156.

1973.

- 5. Archivtechnische Woche, München, 1-5. listopada 1973 : [vijest]. // Arhivski vjesnik 16(1973), str. 400–405.
- Restauriranje dokumenata na papiru dolijevanjem - nadopunjavanjem dijelova koji nedostaju razrijeđenom papirnom masom : [vijest]. // Arhivski vjesnik, 16(1973), str. 405–408.
- V. Dadić – E. Sarić, Osnove zaštite bibliotečne građe. Zagreb, Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1973. 224 str., sa sl. (Izdanje Hrvatskog bibliotekarskog društva. Knj. 6) : [prikaz]. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 19,1/4(1973), str. 144–145.

1975.

- Novija literatura s područja fizičke zaštite i restauriranja dokumenata i knjiga : [prikaz]. // Arhivski vjesnik 17/18(1974/1975), str. 425–429.

1977.

- Konzervacija i restauracija. // Priručnik iz arhivistike. Zagreb : SDARJ, 1977. str. 269–279.

1978.

- Use of polyethylene as a protective coating /V. Dadić, T. Ribkin. // 5th Triennial Meeting. Zagreb : ICOM Committee for Conservation, 1978. Preprint 16/7, 7 str.
- O utjecaju svjetla na papir. // Informatica museologica 1978, 1/2, str. 93–107.

1979.

- Konzervacija velike količine namočenih dokumenata i knjiga dubokim smrzavanjem. // Arhivski vjesnik 21/22(1978/1979), str. 339–344.
- Peto trijenalno savjetovanje ICOM-ova Međunarodnog komiteta za konzerviranje : /T. Mušnjak, T., T. Ribkin : [prikaz]. // Arhivski vjesnik, 21/22(1978/1979), str. 423–432.

1982.

- Restauriranje iluminiranih rukopisa : [prikaz]. // Arhivski vjesnik 25(1982), str. 101–106.

1983.

- Korice "Cehovske knjige čizmarskog ceha" : /T. Ribkin-Puškadija, M. Grabar : [pregledni članak]. // Arhivski vjesnik 26(1983), str. 133–139.
- Zaštita i restauriranje dokumenata i knjiga : /T. Mušnjak, T.; Ribkin-Puškadija : [prikaz]. // Arhivski vjesnik 26(1983), str. 191–192.

1991.

- Hižna knjižica ... - hrvatski pučki kalendar. // Kaj 24,5/6(1991), str. 35–40.
- Isusovačka tiskara u Zagrebu. // Vrela i prinosi 18(1990/1991), str. 68–87.

1992.

- Požar u Zagrebu 1786. // Kaj 25,5/6(1992), str. 77–82.

1993.

- Još neke pojedinosti o Biskupskoj, kasnije Novoselskoj, tiskari u Zagrebu. // Kaj 26,5/6(1993), str.83–96.

1994.

- Kaptolska tiskara u Zagrebu : [izvorni znanstveni rad]. // Kaj 27,6(1994), str. 52–63. Vodeni znakovi papirane zagrebačkoga Stolnog Kaptola : [izvorni znanstveni članak]. // Arhivski vjesnik 37(1994), str. 209–220.

1995.

- Floriano Grimaldi, Il libro lauretano (Secoli XV-XVIII). Loreto, Diocesi di Macerata Tolentino Recanati Cingoli Treia, 1994, 412 str. Sa slikama : [prikaz]. // Arhivski vjesnik 38(1995), str. 243–245.
- O mogućem autoru gramatike kajkavskoga jezika za Nijemce : [prethodno priopćenje]. // Kaj 28,1/2(1995), str. 40–48.
- Pročitali smo za vas ... // Športski ribolov 1, izv. br. (1995), str. 20.
- Njemačka gramatika Antuna Raispa iz 1772. godine. Nemska Grammatika oder Anfangsgründe der deutschen Sprachkunst, zum Gebrauche der croatischen Jugend. In der Landessprache verfasset : [izvorni znanstveni članak]. // Vrela i prinosi 20(1994/1995), str. 17–28.

1996.

- Knjigoveže i knjižari u Zagrebu u prvoj polovici XVIII. stoljeća. // Iz starog i novog Zagreba 7(1996), str. 109–132.
- Ribolovne crtice iz hrvatske povijesti. // Športski ribolov 1,1(1996), str. 21.

1997.

- Poribljavanje rijeke Kupe i Dobre; povijesne crtice. // Športski ribolov 2,22(1997), str. 13.
- Zagrebačko ribičko društvo; povijesne crtice. // Športski ribolov 2,21(1997), str. 15.
- Način zaštite rogata marve od bolesti 1786. godine. // Veterinarska stanica 28,4(1997), str. 229–231.
- Propis o suzbijanju stočnih zaraznih bolesti iz 1772. godine. // Veterinarska stanica 28,2(1997), str. 91–95.
- Novi prilozi o knjižicama Jurja Muliha : [izvorni znanstveni rad]. // Vrela i prinosi 21(1996/1997), str. 176–186.

1998.

- Neke nepoznato - poznate starokajkavske knjižice : [prethodno priopćenje]. // Kaj 31,1(1998), str. 27–35.

1999.

- Habent sua fata libelli (Knjige imaju svoju sudbinu) Luićeva ljekaruša. // Gazophylacium 4,1/2(1999), str. 98–99.
- Katarina Domjanić, opatica reda sv. Klare u Zagrebu : [prethodno priopćenje]. // Kaj 32,4/5(1999), str. 91–97.
- Zgrada Sveučilišta u Zagrebu od izgradnje do danas - kronološki pregled i izvori : /R. Franz-Štern, T. Puškadija-Ribkin. // Zgrada Sveučilišta u Zagrebu : Sveučilište u Zagrebu. Zagreb, 1999. Str. 45–49.

2000.

- Prilog bibliografiji djela Pavla Rittera Vitezovića : [prethodno priopćenje]. // Kaj 33,3/4(2000). str. 61–66.
- Trattnerova tiskara i knjižara u Varaždinu, a zatim u Zagrebu : [pregledni rad]. // Kaj 33,1/2(2000), str. 27–49.

2001.

- Način zatreti i skončati mlade kobilice : [transkripcija teksta]. // Kaj 34,1/2(2001), str. 27–32.
- Naredba koja pred i pri pripečenju ognja obderžavati se ima. Općina Nova Ves 1843. godine : [transkripcija teksta]. // Kaj 34,4/5(2001), str. 65–75.
- Imovina isusovačkog, kasnije pavlinskog samostana u Varaždinu. Das eigentum des Jesuiten – Später Paulinerkloster in Varaždin : [izvorni znanstveni članak]. //

Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin 12/13(2001), str. 197–225.

2002.

- Härl, Kajetan Franjo. // Hrvatski biografski leksikon: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2002. sv. 5. str. 444.
- Hartleben, Ivan Andrija. // Hrvatski biografski leksikon: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2002. sv. 5. str. 446.
- Heimbach, Stjepan. // Hrvatski biografski leksikon: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2002. sv. 5. str. 497–498.
- Heywel, Jakob Vjenceslav. // Hrvatski biografski leksikon: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2002. sv. 5. str. 569–570.
- Hirschfeld, Emil (Milan). // Hrvatski biografski leksikon: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2002. sv. 5. str. 579.
- Hoffhalter, Rudolf. // Hrvatski biografski leksikon: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2002. sv. 5. str. 597–598.
- Hörer, Ivan. // Hrvatski biografski leksikon: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2002. sv. 5. str. 615.
- Hörner, Jakob. // Hrvatski biografski leksikon: Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb 2002. sv. 5. str. 619–620.

2003.

- Nekoliko manje poznatih hrvatskokajkavskih pjesmarica s kraja 18. i početka 19. st. : [stručni rad]. // Kaj 36,3(2003), str. 22–30.

Summary

BIOBIBLIOGRAPHIC CONTRIBUTION ON TATJANA PUŠKADIJA-RIBKIN

Tatjana Puškadija-Ribkin (Zagreb, 1929) was a head of the Central Laboratory for the Conservation and Restoration of the Croatian State Archives (1954-1985), a president of the Commission for the Conservation and Restoration of the Union of Archival Workers Societies of Yugoslavia (1973-1979), a lecturer and examiner of the subject Preservation of Archives at the Center for the Studies of Librarian, Documentation and Information Sciences of the Reference Center at Zagreb University, and a lecturer of the same subject at the Postgraduate Studies of the Auxiliary Historical Sciences at the Faculty of Philosophy in Zadar (1971-1973). In 1981 she got a title of archival counselor from the Archival Council of Croatia. She was professionally focused on the problems of conservation, restoration and preservation of archives, widening her focus after retirement by scientific research

outside the field of conservation and restoration. The article presents biography and bibliography of Tatjana Puškadija-Ribkin.

Key words: *biography, bibliography, Tatjana Puškadija-Ribkin, conservation, restoration, Croatian State Archives*

Translated by Rajka Bućin